

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
30.05.2023

БОЕРЫК
№ 527

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районьнда
гражданнар оборонасы буенча чараларны тээмин итү
һәм коткару хезмэтләрен булдыру турында»
Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы
Башкарма комитетының 19.03.2021 № 269 карарына
үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Президентының 23.04.2022 № ПУ-297 Указы белән
кертелгән үзгәрешләргә ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы
Президентының 22.11.2008 № ПУ-598 Указына, Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районы Башкарма комитеты.

Карар итә:

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районьнда гражданнар оборонасы буенча чараларны тээмин итү һәм коткару хезмэтләрен булдыру буенча чараларны тээмин итү турында» Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының 19.03.2021 № 269 карары белән расланган Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районьнда гражданнар оборонасы буенча чараларны тээмин итү турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертергә, аны кушымтага ярашлы рәвештә яңа редакциядә бәян итәргә.
2. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә калдырырга.

Житәкчесе

З. Р. Сәйфетдинова

Нигезләмә

Гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү турында Татарстан Республикасының Нурлат муниципаль районында

1. Әлеге Нигезләмә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 20 февралендәге 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Президентының 23.04.2022 № ПУ-297 «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында», Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 14 ноябрэндәге 687 номерлы боерыгы белән Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын тәмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча дәүләт хакимияте территориаль органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмаларының эшчәнлек өлкәләрен билгели (алга таба – Нурлат муниципаль районы), шулай ук гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планын гамәлгә ашыру.

2. Нурлат муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар алдан ук һәм гражданнар оборонасын алып бару барышында Нурлат муниципаль районы территориясендә һәм оешмаларда Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты указлары һәм боерыклары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары һәм боерыклары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары нигезендә оештырыла һәм үткәрелә, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигать афәтләре нәтижеләрен бетерү министрлыгының норматив хокукый актлары (алга таба – Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы), Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы (алга таба – Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) боерыклары белән, гамәлдәге законнарда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында.

3. Нурлат муниципаль районының жирле үзидарә органнары һәм оешмалары, аларның оештыру-хокукый формаларыннан (алга таба - оешмалардан) бәйсез рәвештә, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләренә ярашлы рәвештә, гражданнар оборонасы көчләрен, чараларын, объектларын, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыралар һәм үз эченә алалар, гражданнар оборонасы буенча чараларны планлаштыралар һәм гамәлгә ашыралар.

4. Нурлат муниципаль районы башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

4.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү буенча:

Нурлат муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә әзерләүнең бердәм системасының эшләвен норматив - методик тәэмин итүне үстерү;

Нурлат муниципаль районы халкын гражданнар оборонасы өлкәсендә укутуны планлаштыру һәм гамәлгә ашыру;

Гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын булдыру, жиһазландыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Нурлат муниципаль районы вазыйфаи затларының һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрүне тәэмин итү;

Нурлат муниципаль районы оешмалары хезмәткәрләрен Гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү өчен уку - укуту материал-техник базасын булдыру һәм эшчән хәлдә тоту;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау;

Әлеге чараларны үтәүне оештыру Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсенә йөкләнә.

4.2. Халыкка хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында барлыкка килгән куркынычлар турында хәбәр итү буенча:

үзәкләштерелгән халыкны хәбәр итү системасын булдыру һәм даими әзерлек хәлендә тоту, аны яңа буын техник чаралар базасында модернизацияләүне гамәлгә ашыру;

куркыныч һәм II класслы куркыныч житештерү объектларын эксплуатацияләүче оешмаларның локаль хәбәр итү системаларын булдыру һәм әзерлек хәлендә тоту, аеруча радиация ягыннан куркыныч һәм атом-төш куркыныч житештерү һәм аварияләр нәтижәләре үз территорияләреннән чыгара зарарлы факторлар тәэсире зоналарында яшәүче яки хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерергә мөмкин булган объектлар, гидротехник корылмалар бик югары куркынычлы һәм югары куркынычлы гидротехник корылмалар;

кешеләрнең күпләп булган урыннарында халыкны хәбәр итү һәм хәбәр итүнең махсус техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, сымлы һәм телевизион тапшырулар челтәрләре һәм чаралары, шулай ук мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларын комплекслы куллану;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу;

Әлеге чараларны башкаруны оештыру Нурлат муниципаль районының коткару элементә һәм хәбәр итү хезмәтенә йөкләнә.

4.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарға эвакуацияләү буенча:

эвакуацияне планлаштыруны, әзерләүне һәм үткәрүне оештыру; халыкны урнаштыру өчен куркынычсыз районнарны әзерләү;

эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләр;

эвакуация органнарын булдыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын әзерләү;

Әлеге чараларны үтәүне оештыру Норлат муниципаль районының эвакуация комиссиясенә законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә;

4.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданның оборонасының саклану корылмаларын һәм аларның техник системаларын төзү, саклау, куллану өчен даими әзерлек хәлендә тоту һәм техник хезмәт күрсәтү;

тыныч вакытта, гражданның оборонасын аны алып баруга әзерлек вакытында һәм сугыш вакытында халыкны яшерү өчен тирәнәйтелгән биналарны һәм жир асты киндлегенә башка корылмаларын жайлаштыру;

тыныч вакытта әзерлек һәм гражданның оборонасын аны алып баруга әзерлек һәм сугыш вакытында аны алып бару барышында гадиләштерелгән эчке жиһазлар һәм гади типтагы Ышык урыннар белән тиз төзелә торган гражданның оборонасы саклау корылмаларын төзү;

халыкны гражданның оборонасының саклану корылмаларында, тирәнәйтелгән биналарда һәм жир асты киндлегенә башка корылмаларында яшерүне тәмин итү;

саклау, яңарту һәм куллану эма шәхси саклану чараларының билгеләнеше;

халыкка шәхси саклану чаралары бирүне һәм билгеләнгән срокларда коллектив саклану чаралары бирүне тәмин итү;

тыныч вакытта метрополитенны тыныч һәм сугыш чоры куркынычларын, гражданның оборонасының саклану корылмалары һәм гражданның оборонасы һәм халыкны яклау буенча планлаштырылган чараларны исәпкә алып, халыкны яшерү өчен жайлаштыру;

Әлеге чараларның үтәлешен оештыру Норлат муниципаль районы Башкарма комитетына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә.

4.5. Яктылык һәм башка төр маскировкалар буенча:

маскировкаларга тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

Гражданның оборонасы буенча төркемнәргә билгеләнгән тәртиптә каралган территорияләргә, шулай ук заманча жимерү чараларын кулланганда ихтимал максатлар булган оешмаларны комплекслы маскировкалар планнарын эшләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категорияләренә караган оешмаларның яктылык маскировкасы һәм башка төр маскировкалар буенча чаралар үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын куллануга даими әзерлек хәлендә булдыру һәм саклау;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның маскировкадан азат итү билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткөрү;

Әлеге чараны башкаруны оештыру Норлат муниципаль районының энергетика коткару хезмәтенә йөкләнә.

4.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә халык өчен куркынычлар барлыкка килгән очракта, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткөрү буенча:

гражданның оборонасының кирәкле көчләрен һәм чараларын һәм гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасын булдыру, жиһазландыру һәм әзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару эшлэрен һәръяклап тәэмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту;

авария-коткару эшлэрен башкару өчен заманча технологияләр һәм техник чаралар эшләү;

Гражданнар оборонасы көчлэренең Россия Федерациясе Кораллы Көчлэре, башка гаскәрләр, хәрби формированиеләр һәм органнар, шулай ук сугыш вакытында төзелә торган махсус формированиеләр белән үзара хезмәттәшлеген оештыру;

Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү өчен жәлеп ителә торган штаттан тыш авария-коткару формированиеләре һәм гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәэмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр реестрын исәпкә алу һәм алып бару;

Әлеге чараларның үтәлешен оештыру законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына, Татарстан Республикасы Нурлат янгын-коткару гарнизонына һәм оешмасына йөкләнә.

4.7. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә зыян күргән халыкны беренче чиратта тормыш белән тәэмин итү буенча:

халыкның тормышын тәэмин итүнең төп төрлэрен планлаштыру һәм оештыру; матди - техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану өчен даими эзерлек;

халыкны азык төлек һәм азык төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәэмин итү;

халыкка коммунал-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

Әлеге чараны башкаруны оештыру Нурлат муниципаль районының коммунал-техник коткару хезмәтенә йөкләнә;

хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халык арасында санитар — гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәру;

зыян күрүчеләрне дөвалау учреждениеләренә эвакуацияләү;

Әлеге чараларны башкаруны оештыру Нурлат муниципаль районының медицина коткару хезмәтенә йөкләнә;

торақсыз калган халык санын билгеләү;

Әлеге чараның үтәлешен оештыру Нурлат муниципаль районында Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының социаль яклау бүлегенә йөкләнә;

сакланган әйберне инвентаризацияләү һәм зыян күргән әйбернең торышын бәяләү

торақ фонды, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү, торақсыз калган кешеләрне ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торақларда (жыелган йортларда, палаткаларда, жирле йортларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук халыкны сакланып калган торақ фонды мәйданына күчәру;

Әлеге чараның үтәлешен оештыру Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү;

Әлеге чараның үтәлешен оештыру Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Нурлат муниципаль районындагы социаль яклау бүлегенә, «Нурлат-Информ» ТАТМЕДИА «АЖ филиалына йөкләнә.

4.8. Сугыш конфликтлары вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарға каршы көрәш буенча:

Кирәкле янгынга каршы көчләр булдыру, аларны матди - техник чаралар белән жиһазландыру һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерлек;

сугыш вакытында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкарылган районнарда янгыннарны сүндерү;

сугыш вакытында гражданнар оборонасы категорияләренә билгеләнгән тәртиптә кертелгән объектларда янгыннарны сүндерү;

Әлеге чараларны башкаруны оештыру Нурлат муниципаль районының янгынга каршы коткару хезмәтенә йөкләнә.

4.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм Татарстан Республикасы территориясендә радиацион, химик, биологик хәлне күзәтү һәм контроль функцияләрен башкаручы оешмаларның гамәлдәге махсуслаштырылган учреждениеләренә, бүлекчәләренә һәм хезмәтләренә гражданнар оборонасын һәм халыкны саклауны күзәтү һәм лаборатор контроль чөптәрен булдыру һәм эзерлеген тәэмин итү;

радиоактив зарарлануга (пычрануга) дучар булган территорияләрдә радиацион саклану режимнарын кертү;

радиацион, химик, биологик хәлне, шул исәптән азык-төлек һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану (пычрану) дәрәжәсен мониторинглау ысулларын һәм техник чараларын камилләштерү;

Әлеге чараның үтәлешен оештыру Нурлат, Аксубай, Әлки, Чирмешән районнарында (киләшү буенча) Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенә территорияль бүлегенә йөкләнә;

4.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләренә махсус эшкәртү буенча:

дезактивацияләү, дегазацияләү һәм дезинфекцияләү матдәләре һәм эремәләре запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкәртү һәм техниканы, биналарны һәм территорияләренә зарарсызландыру өчен гражданнар оборонасы көчләрен булдыру, шулай ук аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә жиһазландыру һәм эзерләү;

техниканы, биналарны һәм территорияләренә зарарсызландыру, халыкны санитар эшкәртү буенча чаралар үткөрүне оештыру;

Әлеге чараларның үтәлешен оештыру Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә.

4.11. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру, аларны матди - техник чаралар белән жиһазландыру һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерлек;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, шәһәрләрдә һәм башка торақ пунктларда, халыкны эвакуацияләү һәм гражданнар оборонасы көчләрен чыгару маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү;

Россия Федерациясе Милли гвардиясе гаскәрләре тарафыннан мәжбүри саклауга тиешле объектларны һәм юридик һәм физик затларның мөлкәтен (тиешле

килешүләр нигезендә) саклауны көчәйтү, караусыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

Әлеге чараларны башкаруны оештыру Нурлат муниципаль районының жәмәгать тәртибен саклауның коткару хезмәтенә йөкләнә.

4.12. Сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең ашыгыч рәвештә эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләрнең сугыш чоры шартларында эшләргә әзерлеген тәмин итү һәм аларның эшчәнлеген планлаштыру;

газ, энергия һәм су белән тәмин итүнең зарарланган системаларын ремонтлау өчен җиһазлар һәм запас частьлар запасларын булдыру;

суны чистарту, тозландыру һәм ташу өчен мобиль резерв булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрендә кирәкле реагентлар, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекция чаралары запаслары булдыру;

резервуарлар һәм савытлар запасларын, жыю-алу торбаларын, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarын, башка кирәкле җиһазларны һәм техник чараларны булдыру;

Әлеге чараларны үтәүне оештыру законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына, Нурлат муниципаль районының коммуналь-техник коткару хезмәтенә, Нурлат муниципаль районының энергетика коткару хезмәтенә йөкләнә.

4.13. Сугыш вакытында мәетләрне ашыгыч рәвештә күмү буенча:

мөмкин булган җирләү урыннарын алдан билгеләү; көч һәм чараларны булдыру, әзерләү һәм әзерлектә тоту

мәетләрне ашыгыч күмү чараларын тәмин итү өчен гражданныр оборонасы, шул исәптән махсус ритуаль оешмалар базасында;

закон нигезендә билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп, мәетләрне танып белү, исәпкә алу һәм күмү буенча чаралар оештыру һәм үткәрү;

санитар-эпидемиологик күзәтчелек оештыру;

Әлеге чараларның үтәлешен оештыру Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында коммуналь рәвештә йөкләнә.

4.14. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча:

тыныч һәм сугыш вакытында икътисад объектларының тотрыкылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләр төзү һәм эшне оештыру;

торақ пунктларны, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук җитештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданныр оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

газ, энергия һәм су белән тәмин итү системалары һәм чыганаclarының ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткәрү;

тыныч һәм сугыш вакытында гражданныр оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сугыш вакытында эшне дәвам итүче икътисад объектларында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, әзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын саклау һәм (яки) торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документация иминият фондын булдыру;

заманча зарарлау чараларына тээсир иткэндэ житештерү фондларын саклауның нәтижәлелеген арттыру;

Әлеге чараларның үтәлешен оештыру Нурлат муниципаль районы һәм оешма территориясендә сугыш вакытында һәм гадәттән тыш хәлләрдә оешмаларның тотрыклылыгын арттыру буенча комиссиягә йөкләнә.

4.15. Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими әзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

Гражданнар оборонасы көчләрен заманча техник чаралар белән булдыру һәм жиһазландыру;

Гражданнар оборонасы көчләрен әзерләү, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткәрү;

Гражданнар оборонасы көчләренең гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне башкару өчен югары нәтижәле технологияләр эшләү;

Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының үзара эш итү һәм жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

Әлеге чараларны үтәүне оештыру Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсенә йөкләнә.